

ORDIN

pentru recunoașterea societăților și exploatațiilor de ameliorare, aprobarea programelor de ameliorare, autorizarea părților terțe pentru testarea performanțelor sau evaluarea genetică, controalele oficiale zootehnice și alte activități de ameliorare

Văzând Referatul de aprobare al Agenției Naționale pentru Zootehnie "Prof. dr. G. K. Constantinescu" nr. din 2021,

În conformitate cu prevederile art. 1, lit. a), art. 2, art. 18, alin. (1) și (2), art. 19, alin. (1) și (2), art. 20, alin. (1) și (2), art. 21, art. 22, alin. (1), (2), (3) și (4), art. 24, alin. (1) și (2), art. 35, alin. (1), (2), (3), art. 36, alin. (1) și (2), art. 39 din Legea zootehniei nr. 32/2019, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 4, lit. d), e) și l), art. 5, lit. a), e) și i) și art. 5¹ din Hotărârea Guvernului nr. 1188/2014, privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Zootehnie "Prof. dr. G. K. Constantinescu", cu modificările și completările ulterioare,

În temeiul art. 57, alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 3, lit. f) și art. 9 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și pentru modificarea art. 6, alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1186/2014, privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite prezentul ordin.

Art. 1. (1) Se aprobă normele metodologice privind procedurile pentru recunoașterea societăților și exploatațiilor de ameliorare, aprobarea programelor de ameliorare, autorizarea părților terțe pentru testarea performanțelor sau evaluarea genetică, controalele oficiale zootehnice și alte activități de ameliorare, prevăzute în anexele nr. 1 – 6, care fac parte integrantă din prezentul ordin.

(2) Normele metodologice privind procedurile care stabilesc cadrul de desfășurare a activității de recunoaștere a societăților și exploatațiilor de ameliorare, aprobarea programelor de ameliorare, autorizarea părților terțe pentru testarea performanțelor sau evaluarea genetică, controalele oficiale zootehnice și alte activități de ameliorare, sunt următoarele:

a) norme metodologice privind procedura pentru recunoașterea societăților și exploatațiilor de ameliorare, prevăzută în anexa nr. 1;

b) norme metodologice privind procedura pentru aprobarea programelor de ameliorare, conform regulamentului ameliorării animalelor, prevăzută în anexa nr. 2;

c) norme metodologice privind procedura pentru aprobarea programelor de ameliorare, conform măsurilor naționale, prevăzută în anexa nr. 3;

d) norme metodologice privind procedura de autorizare a părților terțe pentru testarea performanțelor sau evaluarea genetică, prevăzută în anexa nr. 4;

d) norme metodologice privind procedura pentru controlul oficial al activităților desfășurate de operatori, în conformitate cu normele zootehnice și genealogice, prevăzută în anexa nr. 5;

e) norme metodologice privind procedura pentru structura registrelor genealogice, înscrierea animalelor de reproducție în registre genealogice și zootehnice, trecerea la secțiunea principală a descendenților animalelor înregistrate în secțiuni suplimentare și acceptarea animalelor pentru reproducție, prevăzute în anexa nr. 6.

Art. 2. Scopul prezentului ordin este de a stabili dispoziții specifice pentru aplicarea în România a Regulamentului (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016, privind condițiile zootehnice și genealogice pentru ameliorarea, comerțul și intrarea în Uniune a animalelor de reproducție de rasă pură, a porcilor de reproducție hibridi și a materialului germinativ provenit de la acestea și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 652/2014 și a Directivelor 89/608/CEE și 90/425/CEE ale Consiliului și de abrogare a anumitor acte în domeniul ameliorării animalelor ("Regulamentul ameliorării animalelor") și regulamentele de punere în aplicare a acestuia, precum și a legislației zootehnice naționale.

Art. 3. Prezentul ordin se aplică:

a) Tuturor operatorilor, astfel cum sunt definiți la articolul 2 din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 și animalelor de reproducție de rasă pură din specia bovină, porcină, ovină, caprină și ecvină și materialului germinativ provenit de la acestea;

b) Porcilor de reproducție hibridi și materialului germinativ provenit de la aceștia, cu derogările prevăzute pentru întreprinderile private recunoscute ca exploatații de ameliorare care își desfășoară activitatea în sisteme de producție închise, în conformitate cu articolul 1, alin. 4 din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016;

c) Centrelor, laboratoarelor, exploatațiilor, echipamentelor, spațiilor, instalațiilor, sistemelor computerizate, documentelor și altor informații;

d) Autorității competente naționale și teritoriale responsabile cu punerea în aplicare a acestui ordin.

Art. 4. Repartizarea competențelor pentru activitățile prevăzute de Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016, precum și pentru alte activități de ameliorare reglementate prin prezentul ordin este următoarea:

a) Autoritatea competentă recunoaște societățile și exploatațiile de ameliorare, aprobă programele de ameliorare, autorizează părțile terțe pentru testarea performanțelor sau evaluarea genetică, și gestionează programe de ameliorare în conformitate cu articolul 38 din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016;

b) Autoritatea competentă întocmește și actualizează lista cu societățile și exploatațiile de ameliorare recunoscute, care au cel puțin un program de ameliorare aprobat, și o pun la dispoziția publicului;

c) Prin derogare de la art. 30 alin. (2) lit. (a), din Regulamentul ameliorării animalelor, autoritatea competentă autorizează ca, materialul germinativ să fie însoțit de un certificat zootehnic emis pe baza informațiilor primite de la societatea sau exploatația de ameliorare, de către un centru de colectare sau un centru de depozitare a materialului seminal, sau de o echipă de colectare sau de producere de embrioni autorizată pentru comerțul în cadrul Uniunii cu aceste materiale germinative în conformitate cu legislația Uniunii în domeniul sănătății animalelor;

d) Prin derogare de la alin. 1, anexa nr. 1, partea 3, din Regulamentul ameliorării animalelor, autoritatea competentă autorizează o societate de ameliorare să înscrie animale de reproducție de rasă pură din specia ecvină în registrul genealogic, în cazul în care aceste animale sunt identificate prin orice altă metodă adecvată care oferă cel puțin același grad de certitudine ca o adeverință de montă, cum ar fi controlul filiației pe baza analizei ADN-ului sau a analizei grupelor sanguine, cu condiția ca autorizația respectivă să respecte principiile stabilite de societatea de ameliorare care ține registrul genealogic de origine al rasei în cauză;

e) Prin derogare de la punctul 3 litera (a), anexa nr. 1, partea 3 din Regulamentul ameliorării animalelor, în cazul în care principiile programului de ameliorare sunt stabilite în mod exclusiv de o organizație internațională care operează la nivel mondial și în cazul în care nu există nici o societate de ameliorare într-un stat membru, nici un organism de ameliorare într-o țară terță care conduce registrul genealogic de origine pentru o rasă pură din specia ecvine, autoritatea competentă recunoaște societățile de ameliorare care conduc registre genealogice filiale pentru rasa respectivă, cu condiția să stabilească obiectivele și criteriile menționate la punctul 1 litera (h), anexa nr. 1, partea 2 din Regulamentul ameliorării animalelor, în conformitate cu principiile stabilite de respectiva organizație internațională;

f) Prin derogare de la punctul 1, anexa nr. 2, partea 1, capitolul III și de la punctul 1 litera (a) subpunctul (i) din capitolul I, autoritatea competentă autorizează înscrierea de către o societate de ameliorare care desfășoară un program de ameliorare a animalelor de rasă pură dintr-o rasă pe cale de dispariție din speciile bovină, porcină, ovină sau caprină sau dintr-o rasă rustică de ovine în secțiunea principală a registrului său genealogic a unui animal descendent din părinți și bunici înscriși sau înregistrați în secțiunile principale sau suplimentare ale unui registru genealogic al rasei respective.

g) Coordonarea și dialogul cu Comisia și cu celelalte state membre privind recunoașterea societăților sau exploatațiilor de ameliorare și aprobarea programelor de ameliorare, este de competența Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Acesta stabilește legături cu societățile și exploatațiile de ameliorare recunoscute în alte state membre care desfășoară un program de ameliorare în România și cu autoritatea competentă care a recunoscut aceste entități într-un alt stat membru pentru activitățile reglementate de articolul 12 din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Comisiei Parlamentul European și Consiliul din 8 iunie 2016. De asemenea, acesta stabilește legături cu autoritățile competente ale statelor membre în care societățile/exploatațiile de ameliorare recunoscute în România intenționează să își extindă programul de ameliorare.

h) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale colaborează cu Comisia în cadrul controalelor efectuate în conformitate cu articolul 55 din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016.

i) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale furnizează asistență altor state membre și țări terțe în cazurile de neconformitate constatate.

j) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale este persoana de contact pentru centrele de referință ale Uniunii Europene și pentru organizațiile internaționale în domeniul zootehnic.

k) În conformitate cu art. 27, alin. (2) din Regulamentul ameliorării animalelor, părțile terțe desemnate de societățile și exploatațiile de ameliorare în programele de ameliorare aprobate și asumate, pentru a efectua testarea performanțelor sau evaluarea genetică, trebuie să fie autorizate de autoritatea competentă, cu excepția cazului în care părțile terțe sunt organisme publice specifice, supuse controlului statului membru sau al autorităților sale competente, caz în care desemnarea acestora este responsabilitatea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Art. 5. (1) Recunoașterea oficială a societăților sau exploatațiilor de ameliorare și cerințele acestora sunt reglementate la art. 4 și în anexa nr. I, partea 1 a Regulamentului (UE) 2016/1012. În cererea lor, societățile și exploatațiile de ameliorare prezintă dovada respectării acestor cerințe în conformitate cu procedurile stabilite în acest sens de autoritatea competentă, prevăzute la articolul 1.

(2) În cazul în care societatea sau exploatația de ameliorare nu respectă cerințele prevăzute la articolul 4 și în anexa nr. I, partea 1 a Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016, autoritatea competentă refuză recunoașterea, astfel cum se prevede la articolul 5 din Regulamentul menționat.

(3) Recunoașterea unei societăți sau exploatații de ameliorare se retrage în cazul în care autoritatea competentă refuză să aprobe programul de ameliorare prezentat de acestea și nu a prezentat sau nu are niciun alt program de ameliorare în conformitate cu articolul 6 din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016, precum și în cazul constatării

unei neconformități repetate, continue sau generale cu cerințele necesare pentru o astfel de recunoaștere, în temeiul art. 47, alin. 1 lit. (e) din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016, sau în cazul în care informațiile sau documentația pe baza căreia s-a acordat recunoașterea oficială se dovedește a fi falsă sau inexactă.

(4) Procedura de retragere a recunoașterii poate fi inițiată din oficiu, prin sesizare sau la cerere motivată. După ce s-a făcut acest lucru, societatea sau exploatarea de ameliorare are la dispoziție 15 zile lucrătoare pentru a prezenta observațiile pe care le consideră adecvate sau pentru a transmite dovezile și propunerile pe care intenționează să le utilizeze. Odată ce dovezile transmise și/sau acuzațiile sunt luate în considerare, va fi emisă o propunere de rezoluție, care va fi prezentată conducerii autorității competente. Termenul maxim pentru luarea unei decizii privind retragerea recunoașterii este de șase luni.

(5) Societatea sau exploatarea de ameliorare prevăzute la alin. (4), pot solicita o nouă recunoaștere numai după expirarea a doi ani de la data retragerii recunoașterii anterioare.

(6) În cazul în care există una sau mai multe societăți sau exploatarea de ameliorare recunoscute oficial pentru a desfășura un program de ameliorare la aceeași rasă, orice altă societate care solicită recunoașterea oficială trebuie să demonstreze conformitatea cu cerințele art. 4 și anexa nr. I, partea 1 din Regulamentul ameliorării animalelor. De asemenea, programul său de ameliorare nu trebuie să pună în pericol programul deja aprobat pentru aceeași rasă în conformitate cu art. 10 din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016.

(7) În cazul în care există mai multe societăți sau exploatarea de ameliorare recunoscute oficial pentru gestionarea programului de ameliorare pentru aceeași rasă, orice discrepanță în ceea ce privește obiectivele principale de ameliorare, caracteristicile esențiale ale rasei, bazele lor de date, punerea în aplicare a programului de ameliorare sau modificarea acestuia, pentru a evita pierderea eficienței în ceea ce privește progresul genetic, se decide pe baza unui raport întocmit de autoritatea competentă care a acordat recunoașterea oficială.

Art. 6. (1) Autoritatea competentă evaluează și aprobă programele de ameliorare prezentate de societățile și exploatarea de ameliorare recunoscute, cu condiția ca acestea să îndeplinească cerințele prevăzute la art. 8 și în anexa I partea 2 din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016, iar pentru specia ecvină, anexa I partea 3.

(2) Fără a aduce atingere cerințelor pentru aprobarea programelor de ameliorare și conținutului care trebuie respectat în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016, autoritatea competentă solicită ca aceste programe să conțină următoarele:

a) Lista centrelor de testare, laboratoare de genetică moleculară a animalelor, și alte informații ale altor entități desemnate de societățile de ameliorare pentru realizarea activităților tehnice specifice programului de ameliorare, care, dacă sunt externalizate către terți, trebuie să se asigure că respectă condițiile prevăzute la articolul 8 din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016.

b) În ceea ce privește programele de conservare, acestea trebuie să furnizeze informații privind mecanismele de asigurare a conservării in situ și ex situ a animalelor și a materialului germinativ al acestora, precum și măsuri de evitare a unei creșteri excesive a consangvinității, de menținere a variabilității genetice și de durabilitate pe termen lung a rasei.

c) Societățile de ameliorare care încorporează în programul lor de ameliorare măsuri de creștere a rezistenței la encefalopatiile spongiforme transmisibile, vor prezenta informații detaliate privind acest program de selecție, în conformitate cu legislația în vigoare.

d) Pentru a garanta genealogiile animalelor înregistrate în registrul genealogic, societățile de ameliorare vor efectua un control obligatoriu al filiației, prin intermediul markerilor genetici, pentru toate animalele înainte de înregistrarea lor finală, în funcție de specie și sistemul de reproducție utilizat.

Pentru toate speciile, animalele eligibile pentru înscrierea în secțiunea principală a registrului genealogic, vor fi identificate suplimentar cu un dispozitiv electronic (microcip).

e) Structura registrelor genealogice, înscrierea și înregistrarea animalelor în registrele genealogice și înregistrarea porcilor de reproducție hibridi în registrele zootehnice, trecerea la secțiunea principală a descendenților animalelor înregistrate în secțiuni suplimentare și acceptarea animalelor de reproducție se efectuează în conformitate cu capitolul IV și anexa II din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016.

f) Animalele din speciile care fac obiectul programului de ameliorare care nu sunt eligibile pentru înscrierea în secțiunea principală pot fi înregistrate într-o secțiune suplimentară, cu condiția ca animalele respective să îndeplinească condițiile prevăzute în anexa II partea 1 capitolul II (astfel de animale ar trebui identificate, să fie conforme cu caracteristicile rasei și, dacă este cazul, să îndeplinească cel puțin cerințele minime de performanță stabilite în programul de ameliorare).

g) Scopul unei secțiuni suplimentare a registrului genealogic este de a se actualiza la secțiunea principală descendenții animalelor înregistrate în secțiunea respectivă. Nu este permisă o actualizare pe linie masculină în cazul bovinelor, ovinelor, caprinelor și porcinelor, decât cu excepția cazului unei rase pe cale de dispariție sau al unei rase de ovine rustice. Dreptul de a înregistra un animal într-o secțiune suplimentară nu depinde numai de calitatea acestuia, ci mai degrabă de perspectiva ca descendenții săi să devină eligibili pentru intrarea în secțiunea principală.

h) Particularitățile și orientările stabilite pentru programele de ameliorare se fac prin utilizarea normelor metodologice elaborate de autoritatea competentă pentru fiecare scop.

(3) Fără a aduce atingere programelor de testare a performanțelor prevăzute în anexa III la Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016, testele de performanță pot fi efectuate pe baza unor protocoale de testare diferite și pot include alte caractere, cu condiția ca acestea să fie efectuate în conformitate cu metode acceptabile din punct de vedere științific, în conformitate cu anexa III, partea 1 sau cu criteriile naționale.

(4) Verificarea sistematică a conformității cu cerințele pentru aprobarea programelor de ameliorare poate fi revizuită pentru a ține seama de recomandările și angajamentele internaționale, precum și de contribuțiile centrelor de referință ale Uniunii Europene desemnate în conformitate cu art. 29 din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016.

Art. 7. (1) În conformitate cu art. 13, alin. 3, lit. (b) din Regulamentul (UE) 2016/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016, crescătorii au dreptul de a participa la definirea și dezvoltarea programului de ameliorare în conformitate cu normele de procedură menționate în anexa I partea 1 secțiunea B punctul 1 litera (b), din Regulamentul ameliorării animalelor.

(2) Crescătorii au libertatea de a alege selecția și ameliorarea animalelor lor de reproducție în conformitate cu normele de procedură menționate în anexa I partea 1 secțiunea B punctul 2 litera (a), din Regulamentul ameliorării animalelor.

(3) În cazul în care o societate de ameliorare renunță voluntar la recunoașterea oficială și gestionarea programului de ameliorare, sau crescătorii unei societăți de ameliorare recunoscute oficial renunță la colaborarea cu aceasta, autoritatea competentă recunoaște o nouă societate de ameliorare și evaluează și aprobă noi programe de ameliorare.

(4) Societățile de ameliorare menționate la alin. (3), sunt obligate să elibereze crescătorilor pentru animalele deținute un document oficial, care să conțină pedigreeul și în funcție de caz, rezultatele testării performanțelor și ale evaluărilor genetice.

Art. 8. (1) Autoritatea competentă este responsabilă cu efectuarea controalelor oficiale pentru verificarea conformității operatorilor cu normele prevăzute în Regulamentul ameliorării animalelor, precum și cu efectuarea altor activități oficiale menite să asigure aplicarea acestor norme. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale la solicitare, cooperează cu autoritatea competentă în ceea ce privește

inspecția operatorilor implicați în activitățile reglementate de Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016;

(2) Autoritatea competentă elaborează și aprobă un plan de control oficial zootehnic, care să respecte capitolul X din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016, în special, aspectele legate de recunoașterea societăților și exploatațiilor de ameliorare, desfășurarea, exploatarea și gestionarea programelor de ameliorare aprobate și asumate, precum și legislația zootehnică națională.

(3) Autoritatea competentă în scopul desfășurării controlului oficial ia în considerare, dacă societățile sau exploatațiile de ameliorare au sisteme proprii de evaluare ale terților desemnați și autorizați sau au sisteme externe, pe care le utilizează pentru monitorizarea activităților acestora.

Art. 9. (1) În conformitate cu art. 1, alin. 5 din Regulamentul (UE) 2016/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016, prezentul ordin pune în aplicare la nivel național desfășurarea programelor de ameliorare care nu au fost aprobate în conformitate cu articolul 8, alin. 3 și, după caz, cu articolul 12 din Regulamentul ameliorării animalelor.

(2) Crescătorii au dreptul de a elabora și de a implementa un program de ameliorare a animalelor, fără ca acest program de ameliorare să fie necesar a fi aprobat de autoritățile competente, în conformitate cu art. 8, alin. 3 din Regulamentul ameliorării animalelor. Autoritatea competentă trebuie să reglementeze și să controleze activitățile respective.

(3) Crescătorii menționați la alin. 2 se pot organiza în asociații sau federații ale crescătorilor pentru rase diferite sau rase identice, în scopul stabilirii unor mecanisme de facilitare a gestionării omogene a acestor rase.

(4) Selecția animalelor în cadrul programelor de ameliorare menționate la alin. 2 se bazează în principal pe informații fenotipice, și prin încrucișarea animalelor din rasele originale mai multe generații, în funcție de specie.

(5) În conformitate cu art. 9, pentru recunoașterea oficială a asociațiilor care solicită gestionarea unui program de ameliorare pentru o anumită rasă, acestea trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- a) dispun de personalitate juridică;
- b) dispun de personal suficient și calificat și de spații, materiale și echipamente adecvate pentru a pune în aplicare în mod eficient programul de ameliorare pentru care dorește să solicite aprobarea;
- c) are capacitatea de a efectua controalele necesare pentru înregistrarea genealogiilor animalelor de reproducție, care urmează să fie implicate în programele de ameliorare respective și are un număr suficient de crescători care participă la fiecare dintre programele lor de ameliorare;
- d) are, pentru fiecare program de ameliorare, o populație suficient de mare de animale de reproducție în teritoriile geografice care urmează să fie acoperite de respectivele programe de ameliorare;
- e) să fie în măsură să genereze pentru acestea și să utilizeze datele colectate cu privire la animalele de reproducție care sunt necesare pentru realizarea unor astfel de programe de ameliorare;
- f) să adopte un regulament intern în conformitate cu statutul său și să prevadă, în special, absența discriminării între membrii săi.

(6) Asociațiile recunoscute conform alin. (5) prezintă spre aprobare autorității competente un program de ameliorare care conține cel puțin următoarele:

- a) Numele rasei care face obiectul programului de ameliorare și caracteristicile detaliate ale acesteia, inclusiv indicarea caracteristicilor sale esențiale și a sistemului de clasificare morfologică;
- b) Informații privind sistemul de identificare a animalelor de reproducție, în timp ce acesta trebuie să se asigure că aceste animale sunt înscrise într-un registru genealogic numai dacă sunt identificate individual și în conformitate cu legislația Uniunii Europene privind sănătatea animală, privind identificarea și înregistrarea animalelor din speciile în cauză;

c) Informații privind sistemul de înregistrare a genealogiilor animalelor de reproducție înscrise sau înregistrate în registre genealogice;

d) Măsurile stabilite pentru a asigura fiabilitatea controlului filiației sau a controlului de rudenie, structura registrului genealogic sau tipul registrelor și regulile de divizare a acestuia, precum și criteriile de înregistrare a animalelor în fiecare secțiune;

e) Descrierea obiectivelor de selecție și de ameliorare, împreună cu criteriile de evaluare, caracteristicile care trebuie înregistrate în controlul performanțelor și în metodologia pentru evaluarea genetică a animalelor.

Art. 10. (1) Societățile de ameliorare sau serviciile oficiale recunoscute pentru gestionarea unui program de ameliorare pot promova înființarea, în mod autonom sau în colaborare cu alte instituții, a unor bănci de gene, care ar trebui să permită cel puțin reconstituirea rasei administrate în cadrul programului de ameliorare, care vor fi considerate nucleul de bază.

(2) Cerințele pentru băncile de gene vor fi stabilite de autoritatea competentă și, în plus, vor trebui să respecte dacă este cazul, cerințele Uniunii Europene privind comercializarea materialului germinativ.

(3) În cazul existenței mai multor societăți recunoscute pentru gestionarea unei rase, acestea definesc și constituie în comun conținutul băncii de gene, sub coordonarea autorității competente, pentru a avea cea mai mare variabilitate genetică a rasei.

(4) Societățile de ameliorare sau serviciile oficiale pot promova utilizarea altor materiale genetice (celule somatice sau ADN), care au ca obiectiv cunoașterea informațiilor genetice ale animalelor care participă la programele de ameliorare pentru utilizarea lor durabilă.

(5) Băncile de gene și alte materiale genetice sunt recunoscute de autoritatea competentă, care le înregistrează într-un registru național al băncilor de gene și alte materiale genetice.

Art. 11. Autoritatea competentă organizează și gestionează Banca Națională de Gene Animale, în care se va stoca material germinativ sau alte materiale genetice provenite din băncile de gene menționate la art. 10, lin. (1), și care vor reprezenta rezerva genetică națională.

Art. 12. Autoritatea competentă poate, în regim de urgență, să ia măsurile necesare pentru a asigura conservarea raselor de animale și a materialului germinativ al acestora, în caz de risc grav de dispariție, pentru care se iau în considerare nivelurile și factorii de risc stabiliți de legislația în vigoare.

Art. 13. Autoritatea competentă poate efectua controlul tehnic al raselor, prin intermediul inspectorilor și a experților bonitori, care:

a) Efectuează controale tehnice privind aplicarea normelor stabilite pentru fiecare rasă, contribuind la evaluarea riscurilor înainte de stabilirea frecvenței controalelor oficiale, precum și pentru a contribui la monitorizarea inspecțiilor anterioare și a altor activități oficiale de control.

b) Colaborează la verificarea conformității cu cerințele stabilite prin acest ordin.

c) Verifică prin sondaj corectitudinea evaluării grupelor de caractere, veridicitatea notării acestora, precum și înscrierea în fișele de evaluare (punctare) a defectelor constatate.

d) Prezintă situația raselor și a societăților de ameliorare și propune acțiunile care trebuie reexamineate cu privire la programul de ameliorare.

Art. 14. (1) Progresele și realizările obținute în cadrul programelor de ameliorare au ca scop răspândirea îmbunătățirii realizate în nucleul de selecție, în restul populației rasei în cauză și în restul efectivelor.

(2) Fiecare societate/exploatație de ameliorare poate stabili și, în acest caz, poate prezenta, spre aprobare autorității competente, un program de diseminare a îmbunătățirii rasei sale, în care pot fi incluse următoarele:

a) consultanță zootehnică pentru exploatații;

b) formare pentru crescătorii de animale;

- c) publicații, cataloage de reproducători și programe pentru diseminarea rasei și a produselor și beneficiilor acesteia;
- d) programe de distribuire a dozelor cu material seminal, a embrionilor și a materialului genetic, pentru testarea descendenților sau, după caz, a monteii naturale sau pentru transferul reproducătorilor;
- e) selectarea animalelor candidate pentru testare și expoziții;
- f) organizarea și vânzarea de reproducători și material genetic selectat;
- g) planuri de promovare și de export.

Art. 15. În sensul procedurilor prevăzute la art. 1, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1) autoritate competentă - Agenția Națională pentru Ameliorare și Reproducție în Zootehnie "Prof. Dr. G. K. Constantinescu" împreună cu rețeaua sa teritorială, competente pentru coordonarea activității de ameliorare;

2) „animal de reproducție” înseamnă animal de reproducție de rasă pură sau porc de reproducție hibrid;

3) „material germinativ” înseamnă material seminal, ovule și embrioni colectați sau produși de la animale de reproducție în scopul reproducției asistate;

4) „societate de ameliorare” înseamnă orice asociație de crescători, organizație de ameliorare sau organism public, altul decât autoritățile competente, care este recunoscut de către autoritatea competentă a unui stat membru în conformitate cu articolul 4 alineatul (3) în scopul desfășurării unui program de ameliorare cu animale de reproducție de rasă pură înscrise în registrul genealogic (registrele genealogice) condus(e) sau înființat(e) de aceasta;

5) „exploatație de ameliorare” înseamnă orice asociație de crescători, organizație de ameliorare, exploatație privată care desfășoară activități într-un sistem de producție închis sau organism public, altul decât autoritățile competente, recunoscut de către autoritatea competentă a unui stat membru în conformitate cu articolul 4 alineatul (3) în scopul desfășurării unui program de ameliorare cu porci de reproducție hibridi înregistrați în registrul zootehnic (registrele zootehnice) conduse(e) sau înființate(e) de aceasta;

6) „animal de reproducție de rasă pură” înseamnă un animal care este înscris sau înregistrat și eligibil pentru a fi înscris în secțiunea principală a unui registru genealogic;

7) „registru genealogic” înseamnă orice registru genealogic pentru animale din speciile bovină, ovină, caprină sau ecvină, orice arhivă sau suport de date, care este condus de o societate de ameliorare și este alcătuit dintr-o secțiune principală și, dacă societatea de ameliorare decide acest lucru, dintr-una sau mai multe secțiuni suplimentare pentru animale din aceeași specie care nu sunt eligibile pentru a fi înscrise în secțiunea principală;

8) „registru zootehnic” înseamnă orice arhivă sau suport de date care este condus de o exploatație de ameliorare, în care sunt înregistrați porci de reproducție hibridi, cu indicarea detaliilor privind ascendenții lor;

9) „control oficial” înseamnă orice tip de control efectuat de autoritățile competente pentru verificarea conformității cu normele prevăzute în regulamentul ameliorării animalelor, în regulamentele de punere în aplicare și în regulamentul delegate;

10) „alte activități oficiale” înseamnă orice activitate, alta decât un control oficial, care este efectuată de autoritățile competente în conformitate și pentru a asigura aplicarea normelor prevăzute în regulamentul ameliorării animalelor;

11) „certificat zootehnic” înseamnă certificate de reproducție, atestate sau documentații comerciale eliberate pe hârtie sau în format electronic pentru animalele de reproducție și materialul germinativ provenit de la acestea care oferă informații privind pedigreeul, identificarea și, dacă sunt disponibile, rezultatele testării performanței sau ale evaluării genetice;

12) „operator” înseamnă orice persoană fizică sau juridică a căreia i se aplică normele prevăzute în prezentul regulament, de exemplu, societățile de ameliorare, exploatațiile de ameliorare, părțile terțe desemnate de societățile de ameliorare sau exploatațiile de ameliorare prevăzute la articolul 27 alineatul (1) litera (b), centrele de colectare și de depozitare a materialului seminal, centrele de depozitare a embrionilor, echipele de colectare sau producție a embrionilor și crescătorii;

13) „rasă pe cale de dispariție” înseamnă o rasă locală recunoscută de un stat membru ca fiind pe cale de dispariție, adaptată genetic la unul sau mai multe sisteme sau medii de producție tradiționale în respectivul stat membru și în cazul căreia statutul de rasă pe cale de dispariție este stabilit din punct de vedere științific de un organism care deține competențele și cunoștințele necesare în domeniul raselor aflate pe cale de dispariție;

14) „întreprindere privată care își desfășoară activitatea într-un sistem de producție închis” înseamnă o întreprindere privată care desfășoară un program de ameliorare la care fie nu participă crescători, fie numărul lor este limitat și au obligații față de întreprinderea privată, de a accepta să se aprovizioneze cu porci de reproducție hibridi de la aceasta sau să furnizeze porci de reproducție hibridi acesteia;

15) „program de ameliorare” înseamnă un set de acțiuni sistematice, inclusiv înregistrarea, selecția, ameliorarea animalelor de reproducție și de material germinativ provenit de la acestea și schimburile de animale de reproducție și de material germinativ provenit de la acestea, concepute și puse în aplicare cu scopul de a menține sau îmbunătăți caracteristicile fenotipice și/sau genotipice dorite ale populației de reproducție țintă;

16) „autorizație” înseamnă un document emis de autoritatea competentă, care dă dreptul titularului să efectueze activitățile din domeniul ameliorării animalelor;

17) „controlul performanțelor” înseamnă un set de acțiuni menite să verifice sistematic performanța și abilitățile funcționale ale animalelor și să colecteze orice alte informații valabile pentru determinarea valorii genetice, în cadrul unui program de ameliorare în conformitate cu cerințele prevăzute în capitolul V din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016;

18) „evaluare genetică” înseamnă setul de operațiuni efectuate asupra populației în controlul performanțelor și înregistrarea genealogică, care permit colectarea de valori genetice individuale pentru caracteristicile țintă stabilite în programul de ameliorare, împreună cu fiabilitatea acestora. Evaluarea genetică a reproducătorilor va permite ca aceștia să fie clasificați în funcție de valorile lor genetice, astfel încât fermierul să aibă informațiile necesare pentru a le selecta pe cele mai bune ca părinți ai generațiilor următoare;

19) „animal ameliorat” înseamnă un animal de reproducție care a fost supus unei evaluări genetice în cadrul programului de ameliorare și care are o valoare genetică peste pragurile stabilite în programul respectiv și cu fiabilitatea și cerințele minime definite de acesta;

20) „program de diseminare a îmbunătățirii rasei” înseamnă orice activitate desfășurată pentru difuzarea în restul populației a progresului genetic obținut în programele de ameliorare;

21) „bancă de gene” înseamnă o colecție de material germinativ sau alte materiale genetice (material seminal, ovocite, embrioni, celule somatice, ADN), recunoscută oficial în cadrul programului de ameliorare, al cărui scop este conservarea ex situ sau utilizarea durabilă a raselor pure de animale;

22) „centru de testare” înseamnă orice fermă sau entitate, autorizată oficial de autoritatea competentă, care în cadrul unui program de ameliorare aprobat, este utilizată pentru controalele de performanță ale reproducătorilor, asigură condiții comune de mediu și de manipulare pentru toate exemplarele și colectarea de informații omogene în conformitate cu cerințele prevăzute în capitolul V din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016;

23) „centru de colectare” înseamnă orice centru dotat cu spațiile necesare și cu echipamente pentru colectarea, prelucrarea și depozitarea materialului germinativ, autorizat oficial în conformitate cu

legislația comunitară și națională, care se utilizează în cadrul diferitelor tehnici de reproducție în cadrul programelor de ameliorare a raselor de animale;

24) „laborator de genetică moleculară” înseamnă orice laborator public sau privat autorizat oficial, cu mijloace și infrastructură corespunzătoare pentru efectuarea analizei genetice sau a intervențiilor asupra genomului animalelor în vederea acțiunilor din cadrul programelor de ameliorare respective, ținând seama de progresul tehnic și de recomandările internaționale ale centrelor de referință ale Uniunii Europene, ale ICAR (Comitetul Internațional pentru Controlul Performanțelor la Animale) sau ale Societății Internaționale pentru Genetică Animală (ISAG);

25) „verificare” înseamnă examinarea și analizarea dovezilor obiective, a respectării condițiilor specificate;

26) „inspecție” înseamnă examinarea oricărui aspect legat de activitățile zootehnice și genealogice pentru a verifica dacă aceste aspecte respectă condițiile și normele de aplicare a Regulamentului ameliorării animalelor;

27) „audit” înseamnă o examinare metodică și independentă destinată să stabilească dacă activitățile și rezultatele aferente respectă dispozițiile stabilite anterior și dacă aceste dispoziții sunt puse în aplicare cu eficiență și permit atingerea obiectivelor;

28) „plan de control” înseamnă o descriere stabilită de autoritatea competentă care conține informații generale privind structura și organizarea sistemelor de control oficial ale acesteia;

29) „neconformitate cu legislația” înseamnă neconformitatea cu normele prevăzute în regulamentul ameliorării animalelor, în regulamentele de punere în aplicare și în regulamentul delegate.

Art. 16. Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.